

VINCAS KISARAUSKAS

GRAFIKA/EX LIBRIS

Rodný dům

Václava Šolce

Sobotka, říjen—listopad 1986

(Vystavené exponáty jsou ze sbírek prof. Václava Křupky z Mohelnice, doc. ing. Františka Šáry z Prahy a ing. Jiřího Soukupa z Hradce Králové.)

108. výstava ilustrací a grafiky v rodném domě Václava Šolce v Sobotce. Sezóna 1986. Pořadatelé: Okresní galerie v Jičíně, Osvětová beseda v Sobotce, pobočka KPVO v Sobotce, Spolek sběratelů a přátel exlibris, kolektivní člen České společnosti pro estetiku při ČSAV v Praze, Albatros, nakladatelství pro děti a mládež v Praze. Vytiskl n. p. Mír, závod 6, provoz 62, Praha 3, Čáslavská 15.

Mnohotvárné, neobvyklé, zajímavé a osobité je dílo litevského výtvarného umělce Vincase Kisarauskase. Od svého vstupu na veřejnost patří mezi přední grafiky — exlibristy své země, pobaltských republik i mezi nejvýznamnější grafiky Sovětského svazu. V posledním dvacetiletí nebylo snad výstavy sovětské exlibristické tvorby, kde by nebyl zastoupen svou tvorbou. Jeho dílo přináší nové pojetí grafiky i nové prvky výtvarného projevu. Umělec vychází z reálného základu a dostává se stylizací objektu k výrazné kubizující formě. Velká část námětů zpracovávaných grafickými technikami jsou postavy lidí, někdy i zvířat. Některé postavy jsou vyjádřeny jen částí lidského těla, pro zdůraznění centra myšlení — hlavy, nebo tvořivé práce — ruce. Někdy se v Kisarauskasově tvorbě objevují prvky architektury, ale jsou to jen doplňky zajímavých kompozic. V jeho díle nenalzáme popisnost nebo mnohomluvné vyjádření. Kisarauskasova stylizace spíše vyvolává vlastní představy a nutí diváka k aktivní účasti na dokončení výtvarného procesu zahájeného umělcem.

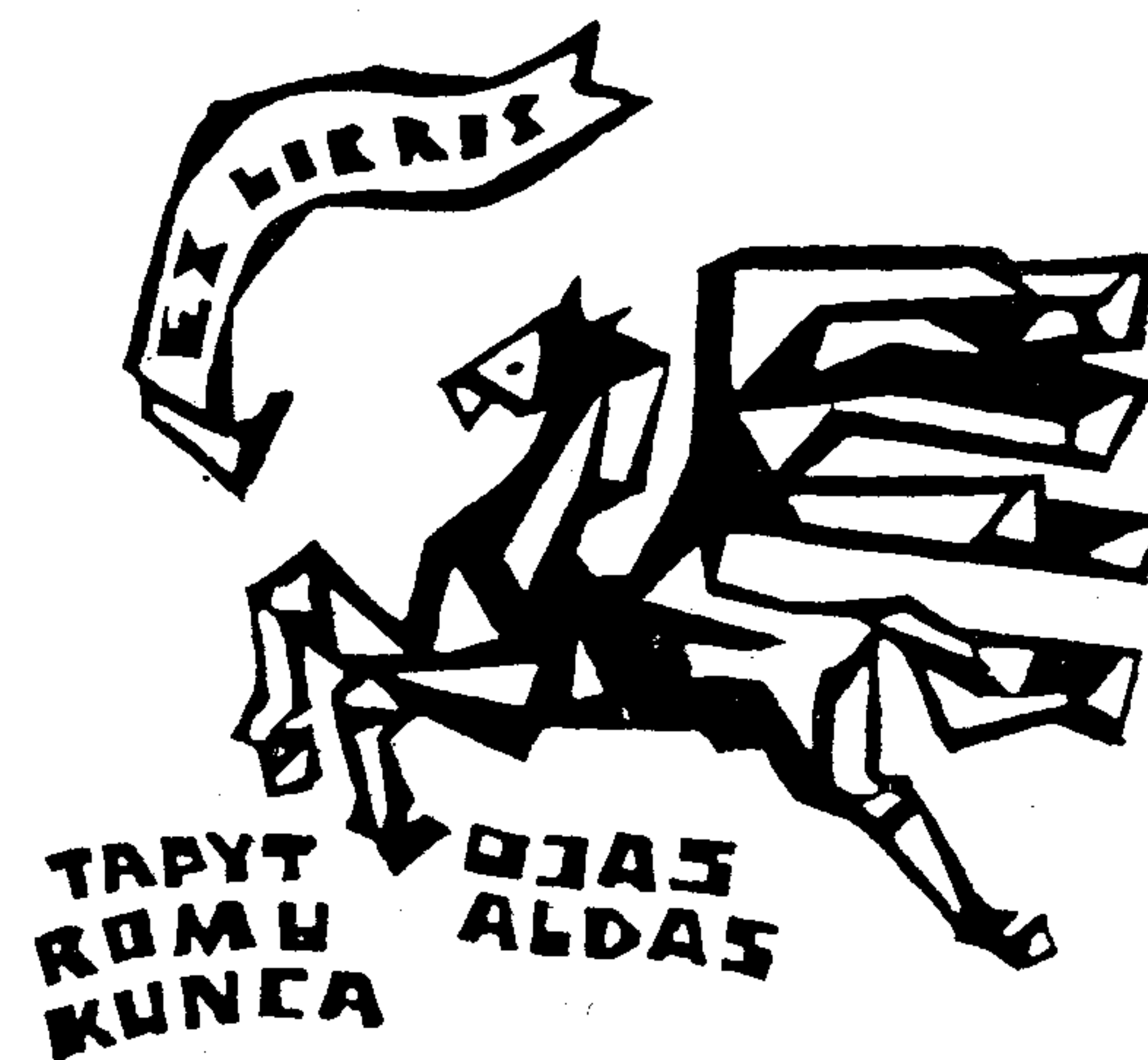
Ve své vyhraněné osobitosti nepřejímá obvyklou škálu grafických technik, ale dopracovává je tak, aby naplňovaly jeho představy. Proto často užívá kombinovaných technik, doplňovaných nezdědka zajímavou barevností tisku nebo užitého papíru. Kromě barevnosti využívá i různé struktury papíru připraveného k tisku. Základními grafickými technikami Vincase Kisarauskase je linoryt a lept, mnohdy kombinovaný i dalšími technikami tisku z hloubky, užívá i zinkografii a autotypii. Se svými leptanými kovovými deskami dále pracuje tvůrčím způsobem při tisku. Zajímavě působí třeba negativní tisk leptu, nebo tisk v různých barevných variantách, kterými zvyšuje výtvarný účinek. Proto dílo Vincase Kisarauskase přitahuje sběratele exlibris a grafiky z mnoha zemí. A tak v souborech vystavovaných listů exlibris můžeme v legendě najít jména významných sběratelů a jejich rodinných příslušníků, např. nedávno zesnulého Giani Mantero z Itálie, Klause Rödla z Dánska, Johana Souvereina, Jan Rbergena, Van Clemensena z Holandska, Giuseppe Cauti ze Švýcarska, dr. G. Kreynergera z NSR, maďarského dr. Andora Semseye, častého hosta

našich exlibristických sjezdů polského Mieczyslava Bielena, sovětského historika umění M. Minkoviče z Minsku. O dílo Vincase Kisarauskase projeví zájem i naši sběratelé, spisovatel Karol Izakovič-Podolinský, dr. Vilém Stránský, doc. ing. František Šára, Ladislav Hlaváček a další. Zajímavou kapitolu tvoří exlibris, která vznikla z přátelství mezi výtvarnými umělci, kteří si exlibris vzájemně darovali. Vlastníky takových knižních značek z tvorby Vincase Kisarauskase jsou např. Anatolij Kalašnikov, Peteris Upitis, Raimund Lewandowski, Ladislav Rusek a jiní známí tvůrci exlibris. Dále je to řada listů, které umělec vytvořil pro své osobní přátele.

Dílo litevského umělce Vincase Kisarauskase nás vtahuje do světa představ přemýšlivého tvůrce; ten se s námi chce podělit o své umělecké dojmy, zážitky a učí nás dívat se očima umělcovým na mimořádnost naší každodennosti.

V galerii Šolcova rodného domu se tak představuje další sovětský výtvarný umělec, který spoluvytváří moderní umělecký názor a přispívá svým dílem k rozvoji grafického umění naší doby.

ING. JIŘÍ SOUKUP

VINCAS KISARAUSKAS

se narodil v roce 1934 v Litvě. Studoval na Státní vysoké škole umění ve Vilniusu, kde absolvoval v roce 1959. Věnuje se malbě, grafice a užitě grafice. Od roku 1960 vystavoval doma i v zahraničí. Zúčastnil se kromě jiného několika Biennale exlibris v Malborku, Knižního veletrhu v Lipsku a na výstavách uspořádaných při mezinárodním sjezdu sběratelů a přátel exlibris pod vedením FISAE. Výstava v Sobotce je jeho první samostatnou výstavou v Československu. Svými exlibris se ve velké míře podílel na výstavě umělců pobaltských republik v Bratislavě. Žije a tvoří ve Vilniusu.

